

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİNDE EV ÖDEVLERİNİN ROLÜ NEDİR?

Ev ödevleri, öncelikle okulda öğrenilen bilgi ve yaşantıların kalıcılığını sağlamak veya bu bilgi ve yaşantıları genişletmek amacıyla öğrencilerin yaptığı okul dışı çalışmalardır. Sınıftaki öğrenci sayısının fazla olması ve programda, ayrılan zamanın yeterli olmaması gibi çeşitli nedenlerle öğrencilerin bireysel çalışma ve uygulama yapmasına imkân verilemeyen durumlarda işlevsel olan ev ödevleri, ders dışı etkinliklerin en önemli parçası olmaktadır. Ödevlerin yazılı türde ifade edilecek çalışmalar olması şart değildir. Öğrenciler, ev ödevlerini yaparken yeni malzemeler kullanmalı ve yeni gözlemler, deneyler de yapmalıdırlar. Bu gözlemler ya da deneyler, öğrencilerin, bilgi ve yeteneklerinin farkına varmalarını ve geliştirmelerini, eksik yönlerini tamamlamalarını, bağımsız ve düzenli ders çalışma alışkanlığı kazanmalarını, okul dışındaki bilgi kaynaklarını kullanmalarını, verilen sorumluluğu yerine getirmeyi öğrenmelerini ve dolayısıyla derslerinde başarılı olmalarını sağlamaktadır. Öğrencilerin düşüncelerini geliştirmeyen, yaratıcılığını desteklemeyen ve ezberciliğe yönelten ev ödevlerinin, eğitim açısından bir değeri bulunmamaktadır.

Ödevler, öğrencilerin düşüncelerini açık ve net bir biçimde ifade edebilmelerini, başkalarından öğrenme ve iş birliği yapma becerisi kazanmalarını sağlamakla birlikte, öğrencilerin yaratıcı ve özgün bir bakış açısı geliştirmelerini, olay ve durumlara bu bakış açısından bakmalarına imkân sağlaması açısından önemlidir.

Ev ödevlerinin sağladığı bütün bilgi ve beceriler, öğrencilere kendi bilgilerini oluşturmaları ve yapılandırmaları için büyük bir fırsat tanır. Öğrencilere kazandırdığı tek başına çalışma ve araştırma gibi yeteneklerden dolayı ev ödevlerinin yapılandırıcı yaklaşımda önemli bir yeri olduğunu söyleyebiliriz. Yapılandırıcı yaklaşıma göre ev ödevlerinde, ön bilgileri harekete geçirmek, etkili iletişim kurma becerilerini geliştirmek ve uygulama, değerlendirme etkinlikleri ön planda olmalıdır. Ödevler, özellikle öğrenci merkezli çalışmaları temel almalı, öğretmen, bir rehber görevi üstlenmelidir. Öğrenciye verilecek ödevlerde eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirici özellik aranmalı, mümkün olduğunca öğrenciler, araştırmaya yönlendirilmeli ve onların iletişim becerilerinin gelişimi sağlanmalıdır. Öğrenci, ödev yaparken bilgiyi araştırarak bulmalı, keşfetmeli, yorumlamalı ve zihninde yapılandırmalıdır.

HANGİ AMAÇLAR İÇİN EV ÖDEVİ VERİLEBİLİR?

Ödevi etkin öğrenmede kullanmanın amacı, araştırma yaparak bilimsel düşünmeyi öğretmek, bilgi kaynaklarına ulaşmayı öğretmek, problem çözme becerilerini kazandırmak, neden sonuç ilişkisini kurmayı öğretmek, kendilerini yenilemeyi öğretmek, toplumsal bilinç kazandırmak, iletişim becerilerini kazandırmak, akıl, bilgi, teknoloji üretebilmeyi sağlamak, yönetici ve girişimci insan olmayı öğretmektir. Ayrıca öğrencilerin ödevi, grup ile yapmalarının sosyal becerileri geliştireceği de açıktır. Ödev yaparken, kazanılması gereken en temel sosyal beceriler duygu ve düşünceleri ifade edebilme, başkalarına güven verebilme, olabilecek riskleri karşılayabilme, yeni arkadaşlıklara açık olma, söylemek istediğini karşı tarafa doğru anlaşılabilir şekilde aktarabilme, sürekli sosyal ilişkiler oluşturabilme, değişik düşüncelere sahip olabilmeyi normal karşılama ve kabul etmedir.

Esas olarak üç çeşit ev ödevi vardır:

- Pratik alıştırmalar
- Hazırlık ödevleri
- Geliştirme ödevleri

Pratik alıştırmalar: Öğrencilere, edinilen yeni bilgiyi uygulama veya yeni kazanılmış yetenekleri pekiştirme, tekrar etme ve gözden geçirme imkânı verir. Bunlar, matematikte öğrendikleri yeni bir problem çözme şekli ile ilgili örnek alıştırmalar ya da bir metni okuyup özetini, ana fikrini yazma gibi, öğrendiği becerileri uygulamaya yönelik ödevlerdir.

Hazırlık ödevleri: Gelecekteki derslere öğrencileri daha iyi hazırlamak için onlara bir konuda temel bilgi kazandırır. Bunlar, konu hakkında yapılacak ön araştırmalar, konuyu işlerken kolaylık sağlayacak bazı kaynakların bulunup toplanması gibi ödevler olabilir.

Geliştirme ödevleri: Öğrencilerin kişisel bilgi ve hayal güçlerini geliştirmesini teşvik eder. Bunlar, bir konudan sonra yapılacak araştırma, öğrendikleri konu hakkında kendi düşüncelerini ve yorumlarını yazma gibi ödevler olabilir. Mesela fen bilgisi dersinde öğrendikleri yeni bir teoremin teknolojiye kullanıldığı yerleri araştırma, öğrencinin konu hakkındaki bilgisini genişletecek bir ödevdir.

KAYNAKÇA

Gür, Hülya. (2003). Ev Ödevi Yapma Stilllerinin Akademik Başarıya Etkisi. [Online]. 12 Ocak 2005 tarihinde World Wide Web' ten sağlanmıştır: www.matder.org

MEB (2004). İlköğretim Matematik Dersi [1-5. Sınıflar] Öğretim

Programı ve Kılavuzu (Taslak Baskı). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi

Pişkin, M. (2004). İçe Dönük ve Dışa Dönük Kişilik Yapısı. Y. Kuzgun ve

D. Deryakulu (Ed.). Eğitimde Bireysel Farklılıklar. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Selçuk, Ziya. (2001). Sınıf İçi Rehberlik Uygulamaları. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Ulutaş, İ. & Dinçer, Ç. (2004). Öğretmenler ve Anne Babalar Ev Ödevlerine

Nasıl Yardımcı Olabilirler?. [Online]. 12 Ocak 2005 tarihinde World Wide Web' ten sağlanmıştır: www.egitim.com

<http://bep.meb.gov.tr>